

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 4-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 83.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu.
Na samo pisemne naročbe brez poslatih denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48— četrt leta 12—
pol leta 24— na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Narodni svet in prehodna doba.

(Donesek k našemu gospodarskemu programu.)

Nova doba se obeta našemu narodu. Konečno smo prišli do spoznanja, da rabi tudi narod kot celota enotno vodstvo, ki bo zbralo — vse moči in razpolagalo z njimi. Zavedamo se, da se bližajo oni trenutki, ki bodo odločili bodočnost naroda za nepregledne rodove in rodove. V svesti si te velike odgovornosti pred našimi otroci in potomci naših otrok, hočemo združiti vse moči v Narodnem svetu, ki naj pripravljajo našemu narodu pot iz suženjstva do svobodnega samostojnega življenja.

Narodni svet pa ne sme le pripravljati boljših časov, on mora tudi prevzeti veliko nalogo, da naš narod iz gospodarske katastrofe reši, kar more. Prehod iz vojnega gospodarstva v normalne razmere bo za vse narode in države silno težaven. Vse kaže, da bo ta čas posebno v gospodarskem oziru mnogo bolj razburkan kakor v začetku vojne. Zlasti so avstrijske gospodarske razmere v takem nasprotju s položajem v inozemstvu, da se moral pri nas izvršiti preobrat, kakor ga nismo še videli in sicer takoj, ko stopimo v dotiko s svetovnim trgovim. Na Dunaju so zato ustanovili urad za prehodno dobo. Kolikor bo potreba paziti v tej dobi na naše posebne narodne gospodarske interese, bo moral funkcionirati takega urada prevzeti tudi naš Narodni svet.

V tem oziru bo treba posvečati vso pozornost posebno dvem zadevam. Prvič: preskrbi naših pokrajin z živili, surovinami in industrijskimi pridelki; in drugič: urediti razmerja med avstrijskim in tujim denarjem. Moramo si biti popolnoma na jasnem, koliko in kako blago bomo uvažali iz tujine, po kakšni ceni, od kod ga bomo dobili in s čim ga plačali. Kakor je znano, se dobi sedaj v Avstriji, v nevarnem inozemstvu, n. pr. v Švici, komaj 15 do 20 centimov za avstrijsko krono. Koliko bo veljala krona po vojni, ko bomo uvažali ogromne množice blaga, je sedaj sicer težko vedeti, na vsak način pa ne bo več vredna kakor sedaj.

Naj navedemo le nekatere predmete, ki jih bodo morale jugoslovanske dežele uvažati iz tujine. V prvem letu po vojni bomo importirali za okroglo 45 milijonov kron živil, kakor žita, moke, sladkorja, riža, kave itd. Za podlago služijo cene pred vojno. Za množino teh živil, ki so stala pred vojno 45 milijonov kron, bi se moralo dati po sedanjih cenah, ki veljajo v Avstriji, 900 do 1000 milijonov kron. V inozemstvu so cene tega blaga razmeroma mnogo manj pokošile. Glasom tržnih poročil iz Švice so sedaj tam živela samo za 150 odstotkov dražja kakor v mirnem času. Ker pa je naša krona samo 15 do 20 centimov vredna, bi morali dati za živila, ki jih bomo uvažali, vseeno 500 do 600 milijonov kron. — Nadalje bo treba importirati najmanj za 50 milijonov kron obleke, perila in sploh tekstilnega blaga; za 30 milijonov kron železa, blaga iz železa, kovin, blaga iz kovin in strojev;

za petrolej, bencin, sveče, milo, steklo in blago iz njega, za kemikalije, zdravila, umetna gnojila itd. bomo morali plačati inozemstvu najmanj 70 milijonov kron — vse to po cenah pred vojno. Le slovenske dežele bodo morale torej kupiti prvo leto po vojni za 165 milijonov kron blaga v inozemstvu.

Prva velika težkoča, ki jo bo treba premagati, je vprašanje, kje dobimo to blago. V inozemstvu niso sicer zaloge tako izčrpane, kakor v Avstriji, vendar tudi tam niso več tako polne, da bi se dobile poljubne množine na prostem trgu. Končno bi sicer mogli privatni trgovci spraviti to blago v deželo. Vprašati pa se je treba, pro kakšni ceni. Našemu narodu ni vseeno, ali plača za import 165 ali pa za 1500 milijonov kron. Vpoštevati moramo okolnost, da ima inozemstvo glede nekaterih predmetov, ki jih bomo morali tam kupiti, faktični monopol. Privatni trgovci ne bi mogli nastopiti proti temu monopolu ter izposlovati zmerne cene, ampak vsak trgovec bi skušal dobiti čim preje blago, ne glede na ceno, ker ve, da ga bo dežela dobila komu prodal na Slovenskem. Edino je tedaj, ako nastopi cel narod kot enota napram inozemstvu, in ako zastavi svoj politični vpliv, si bomo izposlovati zmerne cene za importirano blago. Narodni svet bo poklican, da izvrši to veliko nalogo ter da obvaruje narod pred velikimi izgubami, ki mu pretijo v prometu z inozemstvom.

Da nam bo mogoče nastaviti trgovske zveze takoj po sklepu miru, na to se moramo že sedaj pripravljati. Priprave se morajo vršiti v dveh smereh. Najprej je treba ugotoviti, katere predmete in v kakih množinah jih bomo uvažali, potem pa moramo ustvariti organizacijo, ki bo izvedla to nalogo.

Pri importu bo igrala glavno vlogo valuta. Storit moramo vse, da bo naš narod vsled valutnih kriz trpel kolikor mogoče majhno škodo. Valutnega pranja ne bodo mogli rešiti privatni trgovci, ampak politični faktorji. Da ne bo sicer imel naš Narodni svet toliko moči, da bi valuto po svoje prikojil, je jasno, pač pa bo s svojim političnim vplivom sodeloval pri končni ureditvi ter skušal nas obvarovati velikih škod, ki nam pretijo.

Vsa ta vprašanja bo treba do dobra proučiti, treba bo priti do enotnega gospodarskega programa, ki je predpogoj, da se more pričeti smoteno gospodarsko delo. Narodni svet je poklican, da povzame tudi tu za iniciativo.

— Novo nasilje na Koroškem. Deželna vlada koroška je na neutemeljene pritožbe nemških trgovcev iz Guštanj dne 3. septembra razpustila občinski zastopstvolstvo slovenske občine z motivacijo, da je bilo delovanje občinskega zastopstva že dalje časa pomanjkljivo in da je občinski zastop dal povod za različne pritožbe. V občinskem zastopstvu so bili sami resni možje in uradovanje v redu. Vlada je s tem ustregla narodnim naprotnikom, ki jim je bil narodnozavezen občinski zastop trn v peti.

Pristopajte k „Slovenski Matici“.
Clanarina 8 K, ustanovna 200 K

Učiteljske demonstracije v Ljubljani. Obupni sklep gladnega učiteljstva.

Ljubljana, 5. sept. 1918.

Za danes dopoldne je bil sklican v Ljubljano učiteljski shod, da javno poudari upravičeno zahtevo kranjskega učiteljstva, ki noče več v lakoti in bedi izvrševati svojega poklica, temveč zahteva od dežele in države vsaj toliko zaslužka, da bo moglo živeti. Vlada je iz nerazumljivih razlogov ta shod prepovedala, (kaj bi lažni se smeli vpiti!) vendar pa tako pozno, da je večina učiteljskega shoda bila med tem že prispejala v Ljubljano.

Ko so danes zborovalci prišli v dvorano „Mestnega doma“ — bilo jih je pač nad 500 — jim je nadučitelj Režek v imenu sklicateljev prečital prepoved ter jih pozval, da naj se razidejo. Zborovalci, med njimi posebno mnogo učiteljev, med katerimi je vladalo že od vsega pričeka razburjeno razpoloženje, se pozivu sklicateljev niso udali. Cela dvorana se je dvignila v burnih ugovorih: Zakaj nam prepovedujete shod? To je stanovsko zborovanje! To ni političen shod! Mi ne zahtevamo drugega, kakor kruha! Učiteljstvo je vztrajalo v dvorani in se ni hotelo raziti.

Nameravani shod so posetili med drugimi tudi državni poslanci dr. Pogacnik in Gostinčar (dr. Ravnihar se je moral v nujni opraviški odpraviti na Dunaj), ter deželni poslanci, deželni odborniki in podžupan ljubljanski dr. Karel Triller, Adolf Ribnikar in Eng. Gangl.

Ko so navzoči poslanci videli, da postaja razburjenje vedno večje, so skušali učiteljstvo pomiriti z nagovori. Poslanec Gostinčar in dr. Pogacnik sta obljubila kranjskemu učiteljstvu kar najkrepkejšo podporo Jugoslovanskega kluba. Podžupan dr. Karel Triller je v imenu navzočih narodnih voditeljev izjavil, da ga ni poštenega človeka med nami, ki bi se ne čutil solidarnega z našim učiteljstvom, katerega obupni položaj ni samo deželni, ne več avstrijski, marveč svetovni škandal. Deželni poslanec učiteljstva je utemeljeval zahtevo učiteljstva ter poudarjal, da je sila priklopala do vrhunca. Govoril je tudi se pisatelj Ivan Cankar. Zborovalci so burno pribravljali izjavam govornikov in vedno pogostejše so se slišali vzkliki: Napravimo konec! Proglasimo štrajk!

Ko je končno neki učitelj predlagal, da naj se zborovalci izrečejo za stavko, ki naj se prične prihodnjega solskega leta, ako do takrat ne bo ustrezno učiteljstvo zahtevalo, so se med burnim pribravljanjem dvignile vse roke v dvorani za ta predlog. Pri glasovanju se ni dvignila niti ena roka.

Ker je navzoči policijski komisar zborovalce iznova pozval, da naj se razidejo, se je učiteljstvo umaknilo iz dvorane ter se podalo v dolgem sprejdu, po mestu hoteč pred deželni dvorec.

V Wolfovi ulici je stopila učiteljstvu nasproti policija, katere poveljnik je naznanil zborovalcem, da ne smejo za nobeno ceno pred hišo deželnega mogotca. Učitelji so se nekaj časa pogajali s policijo ter zadrževali, da ne nameravajo prirediti nobene hrupne demonstracije, temveč da hočejo pred dvorcem le mirno in molče demonstrirati za svoje zahteve. Policija se ni

udala ter je zagrozila, da bo proti demonstrantom nastopila tudi s silo, ako bi poskušali priti naprej.

Na posredovanje nekaterih starejših tovarišev so se zbrani nato obrnili nazaj. Na nasilje policije pa so pričeli odgovarjati z živahnimi, vedno bolj burnimi klici: Živela Jugoslavija! Živela svoboda!

Demonstranti so korakali prepevačjo našo narodno himno k Prešernovega spomeniku, kjer se jim je pridružila velika množica narodnega občinstva, ki je v glasnih klicih izražalo svoje simpatije za tlačeno učiteljstvo. Množica je pred spomenikom zapela: »Hej Slovanci! in »Lepa naša domovina« in večina učiteljstva se je nato podala na vrt hotela »Štrukelj«, kjer so mladi in stari obnavljali obljube, da bo učiteljstvo ostalo zvesto svojemu današnjemu sklepu.

Dogodki današnjega dneva kažejo, da se nahaja kranjsko učiteljstvo na ravni v obupnem razpoloženju in da je v silobranu odločeno k najskrajnejšim korakom. Dvanajsta ura bil je v zadnji dobi na ušesa tistih, katerih prokleta dolžnost je skrbeti, da vzgojitelj naše mladine ne bodo gladi poginili, da popravijo, kar so brezvestno zagrešili. Za vse posledice zadene krivda edino le nje.

Za učiteljski shod so bile pripravljene te-le resolucije:

1. Deželni odbor se pozivlja, da prispeva k že dovoljeni državni vojnodraginski dokladi za leto 1918, s 50%.

2. C. kr. osrednja vlada se pozivlja, da nemudoma izvrši sklep državne zbornice z dne 24. julija 1918, ki se tiče enkratnega nabavnega prispevka vsemu ljudskošolskemu in meščanskošolskemu učiteljstvu za leto 1918, v znesku 70 milijonov kron.

3. C. kr. vlada se pozivlja, da v svrhu sedanjim razmeram dostojne regulacije učiteljskih plač čimprej skliče kranjski deželni zbor.

4. Deželna in centralna vlada sta odgovorni in krivi posledic, ki bi nastale, ako se zahtevam pod točko 1. in 2. takoj ne ugodijo.

Prepoved shoda je onemogočila sprejem resolucij ter povzročila, da je bil mesto njih sklenjen — štrajk.

Dunajski obisk nemškega državnega tajnika.

Avstrijski uradni komuniké.

Dunaj, 5. septembra. (Kor. ur.) Državni tajnik nemškega zunanjega urada von Hintze je imel tekom svojega tridnevne bivanja na Dunaju temeljite razgovore z zunanjim ministrom in je stopil v zvezo tudi z obema ministrskima predsednikoma. Ti dogovori so bili nadaljevanje pogajanj, ki so se vršila v preteklih mesecih deloma na Dunaju, deloma v Berlinu, na zadnje pa ob prijli cesarskega sestanka v nemškem glavnem stanu med voditelji nemške in avstro-ogrske zunanje politike. Dunajski dogovori so bistveno pospešili sporazumno reševanje vseh aktualnih vprašanj, ki so prišla na razgovor. Posebno poljsko vprašanje je bilo predmet temeljitih razmotiranj in obe vladi sta se sporazumeli, da nadaljujeta razpravo o tem problemu v nepretrganih posvetovanjih.

Uradni nemški komentar.

Berolin, 5. septembra. Glasilo zunanega urada »Norddeutsche allg. Ztg.« piše, da dunajski obisk državnega tajnika v. Hintze nima namena doseči definitivne rešitve v vprašanjih, o katerih so razpravljali. Dunajski dogovori so samo nadaljevanje dosedanjih, že precej uspešnih pogajanj med obema vladama, in so res dovedli do nadaljnjih sporazumov. Komentarji pa, ki vedo poročati že o definitivnih odločitvah, so še vendar prenapregani.

Državni tajnik Hintze o svojem obisku.

Dunaj, 6. septembra. Državni tajnik v. Hintze je sprejel včeraj zastopnike dunajskih in madžarskih listov. V svojem nagovoru je izjavil med drugim: Ena mojih prvih nalog je, da storim vse kar nas more približati na kak način častnemu miru. Duševno orožje igra pri tem ravnotako veliko vlogo, kakor orožje na bojišču. Ako vojne vesti ne poročajo vedno o triumfih in lavorikah, ako se moramo iz taktičnih razlogov in tam celo umakniti, vendar vemo iz izkušenj te vojne, da take slučajne izpremembe niso trajne. Opozorjamo samo na Galicijo in Vzhodno Prusijo. Ta dva slučaja nam kažejo, da nimamo povoda izgubljati upanja. Kakor smo si priborili mir na vzhodu, tako si ga bomo na zapadu, akoravno bo treba v to še nekaj časa. Tudi zmagoslavje naših sovražnikov nas ne sme oplasti. Pri naših nasprotnikih dela časopisje pod stalno kontrolo države in časnikar, ki ne trobi v vladni rog, gre naravnost v ječo. Pri nas v Nemčiji in Avstro-Ogrski je v tem oziru drugače. Mi imamo tudi sedaj v vojnem času prosto časopisje. Mi ne dušimo javnega mnenja. (Avstrijske razmere g. Hintze pač slabo pozna! — Op. ur.) Imel sem priliko, da sem se s cesarjem in avstro-ogrskimi državniki temeljito razgovoril o naši zvezi. Vsi ti dogovori so se vršili v duhu sporazuma, ki veže zaveznike v zadnjih štirih letih vedno bolj iskreno. Po žrtvah, trpljenju in zmagah smo nerazdružno zvezani in naša usoda se bo dopolnila skupno. Kar nas še loči, bomo poravnali v priateljskih pogovorih.

Nemško umikanje.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 5. septembra. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta in go. von Böhna. Med Ypresom in La Bassée je pritiskal sovražnik proti našim novim črtam. Oddelki, ki smo jih pustili v predpolju, so se tam umaknili na te črte nazaj, kakor jim je bilo ukazano. Pri Wytchaete smo zavrnili delne napade sovražnika. Med Scarpo in Sommo je tipal sovražnik proti našim novim črtam. Infanterijski boji z našimi zavarovalnimi oddelki. Ob Sommi delovanje artiljerije. Med Sommo in Oise smo nadaljevali gibanje, ki smo ga 26. avgusta pričeli izvrševati iz pokrajine pri Royen, ter smo se predvčerajšnjem ponoči brez boja odločili od sovražnika. Zadnji voji, ki smo jih pustili ob sovražniku, so nam včeraj popoldne pomagala slediti. Sovražnik je s slabotnimi oddelki zvečer dospel približno do črte Voyennes-Guisard-Apilley. V nižini ob Ailette smo za-

LISTEK.

Ob stoletnici Vilharjevi.

(* 7. septembra 1818, † 6. avg. 1871.)

Čujte, gore in planine,
da sinovi Slave smo.

Mir. Vilhar.

Katerega Vilharja poznate? Morda Frana Serafina, znamenitega jugoslovanskega skladatelja, živečega v Zagrebu! Njegovega očeta Miroslava Vilharja, čigar stoletnico obhajamo sedaj, poznamo malo po imenu in narodno-zgodovinskem pomenu; tem bolj znane so nam pa mnoge njegove pesmi, ki so naravnost ponarodne.

Kdor poje »Po jezeru, bliz Triglavca«, poje pesem Miroslava Vilharja. Slovenka, ki pravi: »Kaj maram, da nimam srebra, ne zlata, ljubezen goreča tud' nekaj velja,« je Vilharjeva; istotako Planinarica, ki »rožič ne bo trgala, da bi venec spletal«. Kdor iz nižav želi »na gor«, na strme vrhe, kamor nas kliče in miče in vabi srce, obnavlja v svoji duši Vilhar-

jeve občutke. Tudi pod lipo, ki zeleni v dišečem gaju, si v Vilharjevi družbi. Bil je Miroslav Vilhar graščak na Kalcu pri St. Petru na Krasu, in vendar je izrekel besede svojega kmeta: »Če kdo zaničava težavni moj stan, ta nima al' srca, al' nima možgan.«

Miroslav Vilhar je sin kršne Notranjske. Rojen je bil v Planini 1818 kot sin tamošnjega poštarja, ki pa je bil obenem lastnik gradu Kalca na Krasu. V nemškem St. Pavlu na Koroškem je študiral gimnazijo, pravo pa na Dunaju in v Gradcu. Narodne zavesti na Notranjskem takrat še ni bilo nobene; po nemških mestih pa so se nahajali le manjši dijaški slovanski krogi. Ko je bil Vilhar v Gradcu, je bil tam slovanski krog Stanka Vraza in Davorina Trstenjaka, ki je o slovanskih rečeh pisal včasih kaj v graški list »Der Aufmerksame«. V tem ilirskem ozračju se je morda prvič zbudila v Miroslavu slovenska zavest, vendar je bilo vse, kar je napisalo njegovo nemško izvežbano pero, pisano v nemškem jeziku. Študij svojih ni Moncal, ampak je prevzel graščino Kalc ter se leta 1843. oženil v Senožečah.

Tu nahajamo pri njem od 1859. do

1861 kot vzgojitelja njegovih otrok Frana Levstika, ki mu je pomagal tudi pri prireditvi njegovih »Pesmi« (1860). Popularni notranjski graščak je postal 1861. deželni poslanec, a bil to le do 1864; v tej dobi (1863) je izdal politični list »Napreje«, ki mu ga je najbolje pisal Levstik in ki mu je nakopal tiskovno pravdo in zapor na ljubljanskem Zablju. Umrl je Vilhar naglo smrti 1871 ter je pokopan v Knežaku. Pred 12 leti so mu v Postojni postavili spomenik.

Vilharja smemo šteti med enega glavnih prebuditeljev Notranjske. Pa ni probujal naroda z velikimi skupščinami — za take takrat še ni bil čas — ampak s socialnim življenjem, s pesmijo in glasbo, z zabavo in igro. Bil je Vilhar veseljak prve vrste — več let je bil pri njem šaljivec Alešovec — bil je pesnik, pevec in skladatelj. Petja in glasbe je odmeval njegov Kalc. Leta 1850. je izdal Vilhar viteško spevoigro »Jamsko Ivanko«, dve leti pozneje pa tri zvezke skladbe svojih lastnih tekstov (»Mila, mila lunica,« »Ko ptičica sem pevala,« »Pimo ga, pimo,« »Po jezeru« itd.). V takem zabavnem družabnem krogu se mu je lahko porodila tudi misel, spisati za probujajoči se narod gledališke igre, in res jih je spisal nekoliko.

Razen imenovanih drobnih popevk, ki so znane vsakemu slovenskemu pevskemu krogu in (nekateri) daleč po jugoslovanskem svetu, so se razznale tudi nekatere njegove basni in sicer po ljudskošolskih čitankah. Kdo bi se ne spomnil iz mladih let, kako se je »vse, kar plava in kar leze«, nekoč zbralo v razsodbo spora med mečem, peresom in plugom ter plugu priznalo ceno! Pa ona dva pluga, eden zarjavel od lenobe, drugi svetel od dela! Ali pa ščinkavec, ki je bil tako nehvaležen zeleni lipi, svoji dobri gospodinjji! Satira na novopečene kmetске župane (po letu 1848.) pa je »župan« živalskega kraljevstva: niti medved, niti jelen, lisjak, zajec, kos, osel, palček ne ugajajo živalim za župansko čast! Eden ali drugi teh motivov je vzlet pač iz tujih literatur. (Glej Veda, I. 109.)

Vilharja lahko imenuje Notranjska svojega pesnika ne le po njegovem bralstvu, ampak tudi po vsebini mnogih pesmi. Na Kalcu sedi Vilhar in se ozira na Nanos in Javornik, proti Vipavi, Istri in Reki. Kras pomiluje radi usode, ki mu je vzela njegovo nekdanjo zeleno odejo. Notranjski gradovi in njih razvaline budijo Vilharju spomine na srednjeveške

viteze, okrutnike, ki so prepozno obkavali smrt svojih. Ljudmile in križarje, ki so hodili v sveto deželo.

Vilhar je bil pevec-pesnik. Velik pesnik ni bil. Tega se je sam zavedal, ko je dejal: »Jaz nisem Prešernu, ne Vodniku stric; nabral pa sem nekaj domačih cvetic.« Če že ni bil Prešernu in Vodniku stric, pa jima je bil vsaj nekaj, ki je podedoval bogatejša strica. Prešernove »Rozamunde« spominja po vsebini in obliki njegov »Jurko«. Zlasti pa je reči, da je Vilhar nadaljeval glasove lahke Vodnikove lire. Sam je eno svojih pesmi posvetil Vodniku, pevcu ilirije.

Vsi, ki ljubimo slovensko popevko, se ob stoletnici rojstva Miroslava Vilharja radi spominjamo notranjskega slovenskega pesnika in buditelja. Njegova Notranjska je takrat, ko je rasel Vilhar, bila komaj prestala posledice francoskih vojn in avstrijskega bankrota ter je spala v temi narodne nezavednosti. Dandanes preživlja tudi težke čase vojne in gladi, a gleda z vso našo domovino v lepšo jugoslovansko bodočnost....

vznikli sovražne smuke. Ravnotako so se pomerili močni sovražni napadi tik južno od Ailette pri Terny-Sorny, Clamecy in Bucy le Long. Podnarednile Schöle 9. baterije polj. art. polka št. 92 je tu v zadnjih bojih uničil 8 oklopnih vozov. — Armada skupina nemškega prestolonaslednika. Vzhodno od Soissona smo preložili obrambo od Vesle nazaj. Gibanje se je izvršilo po načrtu in ne da bi ga bil motil sovražnik. Včeraj smo sestrelili 32 sovražnih letal. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 5. septembra. (Kor. urad.) Bojno delovanje se je omejilo na male boje v predpolju naših novih pozicij.

Vas Wytschaete leži 6 km južno od Ypresa ob veliki cesti Ypres - Armentières. Torej so Angliji v zasledovanju umakajočih se Nemcev v tem odseku dospele že prav do črte, do katere so bili Nemci šli nazaj, ne da bi sovražnik nanje pritiskal neposredno. — Vas Vonnens leži ob Sommi, 5 km vzhodno od mesta Nesle. — Trg Guiscard leži ob veliki cesti Noyon - Ham, sredi pota, torej od Noyona proti severu - vzhodu oddaljen 9 km, od Hama proti jugu pa ravno toliko. — Vas Apilly leži ob severnem bregu kanalizacije Oise ter ob železnici Noyon - La Fère, 8 km vzhodno od Noyona. — Nasprotnik je torej prodrl čez potok Canal du Nord (ki poteka od Noyona naravnost proti severu in se s Sommino strugo združi severo - vzhodno od mesta Nesle) ter povzročil, da so Nemci svojo fronto pomaknili nazaj, najmanj na črto Ham-Apilly, torej za 6 do 8 km vzhodno od Canala du Nord. — Vasi Terny - Sorny ležita na kilometer vsakebi tik vzhodno od velike ceste Soissons - Coucy - Channy, 7 km severo - vzhodno od Soissona, vas Clamecy leži 2 km južno od Ternya, vas Bucy le Long pa na severnem bregu Aise ob veliki cesti Soissons-Reims, 5 km vzhodno od Soissona. — Nemci so opustili svoje obrambne postojanke ob Vesli, ki teče, kakor znano, skozi Reims in se vzhodno od Soissona izliva v Aisno. Torej so se umaknili proti severu na reko Aisne. Kako so pri tem uravnali svojo reimsko fronto, poročilo ne pove. Aisna teče od vzhoda proti zapadu dobrih 16 km severno od mesta Reims.

Dunaj, 5. septembra. Preložitve nemške fronte se je vršila tudi včeraj. Vseled tega ni prišlo v nobenem odseku do večjih bojev. Na Flandrskem je bilo pričakovati večjega sovražnega napada, katerega naj bi se bile udeležile tudi angleške divizije. Z ozirom na celotni položaj in na dogodke pri Arrasu je nemško armadno vodstvo ukazalo opustitev pozicij pri Ypresu in La Basséeju in na taktično važnem Kemelu. Amerikanci in Angliji so sledili umakajočim se Nemcem za petimi ter stojiše od včeraj pred novimi nemškimi črtami. Njih obilna oprema zlasti s težkimi avtomobili jim dovoljuje, da vozijo na izento svojo težko artilerijo. V kratkem je pričakovati v prostoru pri Armentières večjih bojev. Tudi južno od Scarpe so prodrl Angliji proti prostoru zapadno od Cambraia ter so izvršili to prodiranje v izredno kratkem času. V prostoru med Sommo in Aisno so sovražniki silno napadali odseke med Neslom in Noyonom. Vseled tega je bilo treba preložiti obrambo črto v splošno fronto Ham - Channy. Na ta način je prišlo tudi zopet do zveze z obrambo črto ob Ailetli. Fronta se je skrajšala tudi vzhodno od Soissona, kjer so Nemci umaknili svojo obrambo od Vesle na Chemin des Dames. Že tedne in tedne je bilo to umikanje pripravljeno ter Nemci vsled skrajšanja fronte lahko stidijo s svojimi silami. Čas bodo uporabili, da dopolne oslabele divizije in da si ustvarijo nove rezerve. Obramba je sedaj na dolgih črtah preložena za reke, kar na eni strani podpira delovanje lastne artilerije, na drugi strani pa onemogoča sovražniku, da bi uporabljal svoje glavno orožje tanke. Celotni položaj na zapadni fronti ni vznemirljiv. Hindenburgovi umiki so prinesli navadno hiter preobrat v dobro nemški armadi.

Berolin, 5. septembra. (Koresp. urad.) Na Flandrskem smo dne 4. septembra zavrnili angleške delne napade. Med Scarpo in Sommo je prišlo do delnih infanterijskih bojev s sovražnikom, ki je tipal proti našim novim pozicijam. Sovražno gibanje v našem predpolju je naš uspešni ogenj artilerije in streljanih pušk na več točkah prijel. Razdejano do sedaj nerazdejanega mesta Douai se nadaljuje pod sovražnim ognjem. Med Sommo in Oiso smo se nadalje umaknili ter odstopili od sovražnika na obeh straneh Noyona. Ob Ailetli in med Ailetto in Aisno smo zavrnili močan delni napad Francozov ter jim prizadejali velike izgube. V francoski Loreni so sovražni letalci napadli popoldne nek lazaret ter je bilo več žrtev med strežniškim osebljem.

Dunaj, 5. septembra. (Koresp. urad.) Tekom današnjega sprejema častnikov pri nemškem državnem tajniku, je vojaški pooblaščenec pri avstro - ogrskem armadnem vrhovnem poveljstvu, general von Cramon govoril tudi o vojaškem položaju na zapadni fronti. Izjavil je: Kdor prihaja z zapadne fronte, ve prav dobro, da je razpoloženje tam zelo zaupanja polno. Tega razpoloženja ne more motiti propaganda entente ter ni prav nobenega povišanja v to je treba mirno prenašati, zlasti, ker smo trdno prepričani, da je popolnoma izključeno, da bi ententa prebila nemške črte. Ob Hindenburgovi poziciji se bo vsak napad razbil.

Haag, 5. septembra. Ker so Nemci izpremenili tok reke Scarpe, je nekako 1500 metrov široka proga pred angleškimi pozicijami na črti Droocourt-Queant globoko pod vodo. Vseled tega se bo prodiranje Anglezov zakasnelo.

Curih, 5. septembra. Iz Pariza poročajo: Kolonialne čete, katerih je na Francoskem sedaj 10 divizij, bodo odpravili sredi oktobra v zimski taborišča. Zatrjuje se, da bo dotedaj odločitev že dosežena.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. septembra popoldne. Tekom noči artilerijski boji na fronti ob Sommi in med Oiso in Aisno. Nemški nenasilni napadi ob Vesli in v Vogezih niso imeli nobenega uspeha.

3. septembra zvečer. Naši pehotni oddelki so prekorčili Sommo nasproti Epenancourtu, bolj proti jugu so se ustavili naše čete v vasi Genvry vzhodno

od kanala du Nord ter vjele 200 mož. Vzhodno od Noyona smo iznova napredovali ter dospeli do roba Salency. Artilerijski boji se ostal tu živahni. V včerajšnjih bojih med Ailetto in Aisno smo vjele 1200 mož.

4. septembra popoldne. Včeraj zvečer in ponoči so Francozi nadalje pritiskali na sovražnika vzhodno od kanala du Nord in med Ailetto in Aisno. Francoške čete so se polastile kapitelskega gozda severo - vzhodno od Chevillya in bolj južno se kraja Bussy. Prednji francoski oddelki se približujejo, zasledujoč sovražnika, Crisellesu. Severno od Ailette so dospeli Francozi do zapadnega roba Coucy je Chateau in Jumencourtu. Na jugu so prodirali Francozi vzhodno od Leurya ter dospeli do robov Clamecy in Braya in vdrli v Bucy le Long. Ta smo vjele nad 1500 mož. Na fronti ob Vesli so prekorčili francoski oddelki na več točkah reko.

ANGLESKO URADNO POROČILO.

3. septembra dopoldne. Včeraj smo s popolnim uspehom izvršili svoja podvzeta južno od Scarpe. Porazili smo sovražnika v njegovem pripravljemem sistemu pri Droocourtu in Queantu. Sovražnik se danes umika na celi bojni fronti. Tekom včerajšnje bitke smo prizadejali sovražniku težke izgube ter smo vjele kakih 10.000 mož. Naše čete sedaj prodirajo ter so vdrle, kakor se poroča v Bronville do Ignies in Bertincourt. Kanadske čete so spretno in junsko zavzele črte Droocourt-Queant. Te črte je bil sovražnik v 18 mesecih močno izgradil ter opremil s najnovejšimi ovirami inženirske umetnosti. Sovražnik je svoje obrambne pozicije na oni točki tako silno ojačil, da smo konstatirali na fronti 8000 jardov nič manj, kakor 11 nemških divizij. Kljub tej silni obrambni poziciji so uničili Kanadci, na levi strani obdobjanja vredno podprti od angleških čet, vse kamor so prišli. Južno od kanadskih oddelkov so angleške, škotske in mornariške čete 17. zbora pod generalajntantom sirom Charlesom Fergusonom zavzele dotikalne črte Droocourt - Queant s Hindenburgovo črto. Te obrambne naprave so bile kar najsilnejše, naše čete pa so jurisale preko njih ter obkolile Queant na severu, kar je imelo za posledico, da je bilo to važno oporišče zvečer v naših rokah. Zopet so flotile tankov največ pripomogle k uspehu teh bojev.

3. septembra zvečer. Po včerajšnjem težkem porazu sovražnika traja naše prodiranje na bojni fronti med Peronnom in reko Sensee ter so naše čete dospole do splošne črte Ytres - Beaumetz - Les Cambrai - Baralle - Rumaucourt - Le Clusse. Sovražne poslednje čete, ki so se upirale prodiranju naše pehote smo vjele ali pa zavrnili z izgubami. Naša artilerija je umikajočemu se sovražniku prizadejala težke izgube. Naše baterije so uspešno napadle na odprtem polju veliko število preko gorovja severozapadno od Equancourta se umikajočih sovražnih formacij, pri svojem naglem umiku je zapustil sovražnik velike množine različnega materiala. Angleške čete so danes zjutraj zavzele Richebourg in St. Vaas ter se ustale na cesti med Lyso in La Basséejem. Med tem kramem in Estairesom, ki je v naši posesti, smo vjele več sovražnikov in vplenili več topov. Prodrli smo ob zapadnem robu Lensa in vzhodno in severno od črte Givenchy - Lys - La Bassée. Čez noč so naše čete nekoliko napredovale proti severovzhodu in zasedle Wulverghem.

4. septembra popoldne. Na fronti manjši boji na raznih točkah. Dospeli smo na vzhodno stran gozda Vaux severno od Moislainsa ter na drugih točkah lahko napredovali. V splošnem so naše čete dospole do črte kanal du Nord in severno od ceste Arras Cambrai. Zavzeli smo Ecourt St. Quentin. V odseku Lyse smo včeraj in danes ponoči napredovali severno in južno od reke. Naše čete se približujejo Neuve Capelli in Laventiu. Zavzele so Saily sur Lys, Nieppe in Lerontin.

AMERIŠKO URADNO POROČILO.

3. septembra. O spopadih patrul na fronti ob Vesli in o zavrnjenem sovražnem smuku v Loreni ni poročati ničesar.

HINDENBURG IN LUDENDORFF O POLOŽAJU.

Dunaj, 5. septembra. Berlinski poročevalec »Neues Wiener Journal« je obiskal nemški glavni stan na zapadni fronti ter se razgovarjal s Hindenburgom in Ludendorffom. Ludendorff je izjavil med drugim to - le: Vojna se je nakopila na francoskih tleh ter je dobila, kar se tiče sile čit, v vojnega materiala, obseg, kakor še nikdar v svetovni zgodovini. Dosedaj smo vzdržali in zaupamo, da bomo vztrajali tudi v bodoče. Vsi smemo biti hvaležni, da je ostala vojna v obliki, kakršne je zavzela sedaj, prihranena našim domačim krajam. Zato pa ne smemo oni, ki so ostali doma, misliti, da je uničevalna vojna sovražnika zlomljena. Nasprotno, vsi moramo napeti vse svoje sile. Kar smo v skupnem boju že dosegli, to bomo dopolnili zlasti na zapadni fronti. Francoska živi v tej svetovni vojni od samih upanj. Najprej je upala na Rusijo, sedaj na Amerikance. Ker se je nam posrečilo izločiti milijone ruskih vojakov, bomo premagali pač tudi Amerikance. — Hindenburg pa se je izrazil: Centralne države stoji v našem obrambnem boju trdno ramo ob rami. Pač tudi mi močno trdimo sled vojne, izšli pa bomo iz vojne močni. Nasprotniki ne bodo raztrgli naše zveze niti z orožjem, niti s prigovarjanjem. Naša edinstvo nam daje moč. Po slavni bojih se bomo vrnili skupno v domovino na mirno delo ter želi uspehe svojih zmag.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. septembra. (Kor. ur.) Italijansko bojišče. V pokrajini ob Cornu in vzhodno od Monte Pertica so imela podjetja naših naskakovanih čet popoln uspeh. V Sedmerih občinah in ob Pivai smo preprečili sovražne izvidne poskuse. — Albanija. Položaj je nespremenjen. — Sel gen. štaba.

Corno se imenuje južni vrh 1198 m visokega Sasso Rosso, ki se dviga v kotu, katerega tvorita Sasso Rosso in struga reke Brente in pa Frenzelska globel tik

vzhodno od višavja Sedmerih občin (Sette comuni). — Monte Pertica se do višine 1552 m dviga 8 1/2 km vzhodno od gore Sasso Rosso v zapadnem delu gorovja med Brento in Pivao.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

4. septembra. Včeraj popoldne so napadle močne sovražne kolone po dolgi artilerijski pripravi severno doline Mose naše pozicije južno hriba Montella z vzhoda. Naša artilerija jih je zadržala in jim prizadejala težke izgube. Na severni strani se je posrečilo sovražniku vsled megle, da je zasedel dve opazovališči na slemenu Montella in na Punt San Matteo. V Lagarinski dolini južno Moria in južno Rovereta so bili sovražni oddelki razpršeni. V asijski nižini in v dolini Brente je delovala naša artilerija posebno proti sovražnemu zaledju.

Zarota v Rusiji.

Zeneva, 5. septembra. V Parizu so mnenja, da moskovska policija nima v rokah nobenega pismenega dokaza udeležbe francoskih in angleških državljanz na zaroti. Francoska nota pravi, da je mogoče k večjemu domnevati da so Francozi in Angliji vedeli za zaroto.

London, 4. septembra. Angleška vlada je povodoma napada boljševikov na angleške podanike v Petrogradu izvršila energične protikorake. Boljševške čete so pretlelo soboto napadle poslanstvo ter vdrle v poslopje. Ob vohodu se je upiral mornariški ataše kapitan Groni. Ustrelil je tri vojake ter je bil nato umorjen. Njegovo truplo so razmesarili in angleški duhovnik je bilo prepovedano vstiti božjo službo. Poslanstvo je bilo razdejano in vsi papirji so bili uničeni. Bati se je enakega napada na francosko poslanstvo. Papirji so spravljani na varen kraj. Nekaj Francozov je bilo aretiranih. Boljševiki pošiljajo ljudstvo na umor Anglezov in Francozov.

London, 4. septembra. (Koresp. urad.) Kabinet je sklenil, poslati Čičerinu to - le brzojavko: Dobili smo poročilo, da je bilo angleško poslanstvo v Petrogradu napadeno, da je bilo vse uničeno, kar se je nahajalo v poslopju, da je bil kapitan Groni, ki je skušal poslanstvo braniti, umorjen in da so napadalcu barbarično ravnali z njegovim truplom. Zahtevamo takojšnje zadoščenje in takojšnjo kazen za vse, ki so odgovorni za ta ostudni napad. Če bi ruska sovjetska vlada ne dala primernega zadoščenja, ali če bi se izvršila še nadaljna nasilstva proti Anglezom, bo storila angleška vlada člane sovjetske vlade osebno odgovorne in storila vse, da doseže, da se proglasi sovjetska vlada od vseh vlad civiliziranih narodov za brezpravno in da se ji ne pusti nobeno pribežališče. — Litvinov je sovjetski vladi nadalje sporočil, da je angleška vlada pripravljena storiti vse, da se zagotovi takojšnji povratek uradnih zastopnikov Anglije in ruske sovjetske vlade v njih dežele. Angleška vlada jamči, da bodo Litvinov in osebje poslanstva dobili dovoljenje, da se odpeljejo takoj v Rusijo, kakor hitro se bo dovolilo angleškim uradnikom prekorčiti rusko - finsko mejo. Sedaj smo izvedeli, da je bil dne 29. avgusta objavljen sklep, ki vsebuje ukaz, da ji aretirati vse angleške in francoske podanike med 18. in 46. letom in da so bili aretirani angleški uradniki pod obdolžitvijo Nemcev, da so izzvali zaroto proti sovjetski vladi.

Stockholm, 5. septembra. Negotovo je še, kako bo poteklo stanje Ljenina, toliko pa je gotovo, da dlje časa ne bo mogel voditi poslov. Zato je bil sklican svet ljudskih komisarjev, da se razgovori o sedanjem položaju in izvoli Ljenuin naslednika. Do trdnega sklepa še ni prišlo, pač pa so si sovjetski člani edini, da je treba nadaljevati energično s terorjem, če se hoče vzdržati moč sovjetov.

Berolin, 5. septembra. Doro Kaplan so morali pripeljati v bolnišnico, ker se je njeno zdravstveno stanje tako poslabšalo, da je njeno življenje v nevarnosti. Ljudstvo jo je bilo namreč pri atentatu napadlo in težko ranilo. Komisarju je na tem, da jo ohrani pri življenju in da tako izslediš še nadaljne zveze zarote.

Zeneva, 5. septembra. »Journal de Geneve« poroča iz Amsterdam, da so se združili vsi nasprotniki boljševikov, menjševiki, kadeji, socialni revolucionarji in monarhisti ter da so ustanovili ligo za osvoboditev izpod maksimalističnega gospodarstva. Na čelu lige stoji Savinkov, njegov svetovalec pa je general Aleksejev.

Berolin, 5. septembra. (Koresp. urad.) »Vossische Zeitung« poroča: Čehi ogrožajo Nižnji Novgorod. Državna tiskarna se je preselila v Moskvo.

Amerika priznava vojno stanje med Ceho-Slovaki in centralnimi državami.

Washington, 3. septembra. Državni tiskar Lansing objavila to - le noto: Ker so češko - slovaške čete zagrabile za orožje proti Nemčiji in Avstro-Ogrski, ker ustanavljajo lastne organizirane armade pod lastnimi častniki in popolnoma po pravih praksah pri civiliziranih narodih in ker zasledujejo Ceho - Slovaki cilje, katerih uresničenje se je preneslo vrhovni politični avtoriteti Ceho - Slovakov namreč Narodnemu svetu, priznavajo Zedinjenih držav, da obstoja vojna med na ta način organiziranimi Ceho - Slovaki ter Nemčijo in Avstro - Ogrsko. Ona priznava tudi češko - slovaški Narodni svet kot vlado, ki se nahaja v vojni in ki je upravičena voditi vojaške in politične zadeve Ceho - Slovakov. Vlada Zedinjenih držav izjavlja nadalje, da je pripravljena stopiti formalno v odnose z omenjeno čeho - slovaško vlado, da se vrši skupen boj proti skupnemu sovražniku.

Politične vesti.

— Ljubljanski Nemci in Jugoslavi. »Domovina« poroča: Kakor se čuje, se je vršil pred kratkim v ljubljanski kazini shod Nemcev, na katerem se je podrobneje razpravljalo tudi o jugoslovanskem vprašanju. Zborovanje je napravilo na udeležence najslabši vtis in ljudje so se baje vračali s tega shoda, kakor od pogreba. Podrobnosti o poteku tega slavlja nam niso znane, le to vemo, da

je shodariem glavni govornik (dr. Eger) končno dejal: »Meine Herren, pa cken wir zusammen. (Gospoda moja, pospravimo svoja šila in kopita.) Kaj je priznani nemški voditelj s temi besedami mislil, nam ni znano, res pa je, da so začeli ljubljanski Nemci zadnji čas resneje zavzemati stališče napram Jugoslaviji kakor prej. Nemškega lišnega poselnika v Ljubljani kmalu nobenega več ne bo. Sedaj je prodal hišo tudi znani ravnatelj trgovske šole Artur Mahr, ki je bil v ljubljanski nemški fronti na skrajnem levem krilu. Zelo potrti so nemški uradniki. Nekdo je pred dnevi vprašal: »Was werden wir nun, arme Deutsche tun?« (Kaj bomo sedaj ubogi Nemci počeli?) — Čudna se nam zdi ta potrtost Nemcev in naravnost nerazumljiva nam je, v Jugoslaviji bodo vendar narodnostne manjšine zavarovane in ljubljanski Nemci bodo v njej uživali iste pravice kot jugoslovanske manjšine na Zgornjem Stajerskem. Predpravic pri nas seveda ne bo imel nihče. Sicer pa odkrito povedano: Nam je iz več ozirov prav žal, da odhajajo Nemci iz naših krajev. Veliko ljubše bi nam bilo, da se z njimi v Jugoslaviji še vidimo.

— Pesem »Hej, Slovani« prepovedana. Iz Prage poročajo, da je c. kr. okrajni šolski svet v Blatni razposlal šolskim vodstvom dopis, v katerem jih spominja prepovedi deželnega šolskega sveta z dne 18. julija 1918, zadevajoče pet - pesmi »Hej, Slovani!«, Pesmarice, v katerih se ta pesem nahaja, se zaplenijo.

— Pospešitev obnovitvenih del. Vedno odločnejše se zahteva, da se akcija za obnovo po vojni razdejanih pokrajin pospeši. V tej zadevi je imel te dni član predsedništva »Poljskega kluba«, dvorni svetnik Kendzior, razgovor z ministrom za Galicijo, Galeckim, ki je med drugim tudi na podlagi svojih lastnih opazovanj povodoma svojega zadnjega potovanja v Galicijo priznal potrebo, da se pospešijo obnovitvena dela ter je tudi obljubil svojo podporo. — Isto bi veljalo pač tudi za obnovitveno akcijo na Gorškem.

— Češka duhovščina za samostojno češko državo. Na svojem praškem shodu, o katerem smo že poročali, je sklenila iz vseh čeških škofij zbrana duhovščina naslednjo državno pravno izjavo: Zavedajoč se, da prihajamo iz naroda, da smo s njim združeni po krvi, jeziku in tradiciji, hočemo ostati z njim združeni tudi v boju, trpljenju in zmagi. Sprejemamo zapuščeno duhovnih narodnih apostolov in izjavljamo, da sta bili slovesna izjava pisateljev in poslancev in narodna prisega govoreni tudi nam iz srca in da vidimo v uresničenju samostojne čehoslovaške države delo božje zgodovinske pravičnosti. Za nujno potrebno smatramo popolno enotnost v ciljih in sredstvih in izjavljamo, da prijavamo edino češki svaz upravnice, da nastopa in dela v imenu naroda in da bi morali v celem obsegu obsoditi vsako postransko delovanje o usodi naše domovine.

— Naloge finančnega odseka. Z Dunaja poročajo: O nekaterih novih davčnih predlogih so razpravljali in sklepali člani finančnega oddelka v neobveznih posvetovanjih pred parlamentarnimi počitnicami. Vendar pa je bilo dogovorjeno, da naj se sklepa o teh zakonskih načrtih, med katerimi so tudi predlogi o davku na premož, o zvišanju sladkornega davka in davka na penec v vina. Neobdelana sta še zakonska načrta o uvedbi državnega vinskega davka in zvišanju zemljiškega in pridobinskega davka. O teh predlogih bo moral odsek izvesti še vsa debata in bo došlo le težko do sporazuma med agrarnimi in mestnimi, oziroma delavskimi zastopniki.

— Stroge kazni za razširjevalce pesimističnih vesti na Nemškem. Berolinški vojaški poveljnik je izdal naredbu, po kateri se bodo kaznovali razširjevalci neistinitih vesti o položaju, z ječo od enega leta in le v posebno olajševalnih okoliščinah z zapornim in globo do 15.000 mark.

— Hussarek vendarle izvede nemške zahteve? Dunaj, 5. septembra. »Deutsch - böhmische Korrespondenz«, ki je o notranjepolitičnih razmerah navadno dobro informirana, priobčuje senačno vest, da bo baron Hussarek ugodil nemškimi zahtevam po upravni delitvi kraljevine Češke in razdelil upravno komisijo, ki nadomešča razpuščeni deželni odbor, še predno se sestane državni zbor, v češki in nemški del. Češko-nemški poslanci so stavili to zahtevo kot predpogoji, da podpirajo Hussarekovo vlado in izsilijo od ministrskega predsednika tudi obvezno obljubo, da bo tudi ostale nemške zahteve izpolnil v hitrejšem tempu.

— Ponesrečeno mirovno posredovanje grofa Karolyia. Dunajski listi poročajo iz Zeneve, da se je ruska revolucionarka Naglovskova po naročilu grofa Karolyia trudila, da bi omogočila razgovore z ententnimi diplomati. Francoski krogi so bili že pripravljeni stopiti z grofom v zvezo, londonska vlada pa je v zadnjem hipu pogajanja preprečila, češ, da nastopa grof Karolyi v sporazumu in po naročilu nemške in avstro-ogrskve vlade.

— Zanimivo imenovanje. Nemški listi poročajo z veliko ogorčenostjo, da je prestavljen grof Franc Thun-Hohenstein, ki je služboval dosedaj pri namestništvu v Zadru, k nižjeavstrijski namestništvu. Grof Thun je zavezan Ceh in se baje ravno vsled svojega slovaškega prepričanja ni razumel s svojim prejšnjim šefom, dalmatinskim namestnikom grofom Attemsom. Nemški nacionalci ga celo dolže, da je očitno simpatiziral s pripadniki jugoslovanskega pokreta in s tem diskreditiral državno avtoriteto v Dalmaciji. V poseben greh mu štejejo tudi, da je razpošiljal ob svoji poroki sa-

mo češka poročna obvestila. Njegovo imenovanje k nižjeavstrijski namestništvu je po zadržanih nemških listov delo političnega ministra grofa Sylva-Tarouca in baje samo predstopnja za druga važnejša državna mesta.

— C. kr. okrož. sodišče v Trutnovu začne poslovanje 1. januarja 1919. Tozadevna naredba je priobčena v dunajskem uradnem listu 5. t. m.

— Madžarsko - švicarska banka v Curihu. »Pesti Naplo« poroča, da se v kratkem ustanovi v Curihu madžarsko-švicarska banka za vlaganje madžarskih vrednosti v inozemstvu in za razpečevanje madžarskih produktov na zapadu preko Švice.

— Vatikan in Nemčija. »Daily Telegraph« priobčuje serijo člankov svojega rimskega dopisnika o politični vloži Vatikana v vojski. O razmerju med Vatikanom in centralnimi državami pravi dopisnik: Centralne države so izgubile pri Vatikanu mnogo simpatij vsled svoje okrutnosti in svoje neodkritosti. Nemčija posebno še vsled svoje dvezornosti. Benedikt XV. je obsodil javno nemške grozovitosti. Kardinalu Mercierju je poklonil ob njegovem povratku iz Rima v Bruselj svojo sliko z napisom: Mi delimo vašo bol in vaše trpljenje. Vaša stvar je tudi naša stvar.

— O kulturni zaostalosti madžarskega naroda. V Budimpešti se vrši »socialni teden« katoliške zveze. Otvoril ga je škof Prohaska v govoru, v katerem je povdarjal kulturno zaostalost madžarskega naroda. Nobene organizacije ni in narod si ne zna pomagati. Ljudske šole so take, da ne vzgajajo življenjskega zmožnega ljudstva, z azilatsko ravnodušnostjo se gleda na vse. Za kmetijstvo šola ni nič storila. Madžarska kultura ni lastna, marveč kompleks tujih. Importiranih v naglici in usiljenih življenjskih oblik, vse institucije, vsi zakoni, vse je posneto po tujih vzorcih. Voditelji ljudstvo zaslužujejo. Hegle nične razmere zlasti kažejo, kako na nizki kulturni stopinji se nahaja madžarski narod. Predlagal je razne reforme.

— Nemška volilna reforma. Berolin, 4. septembra. Ustavni odsek gospodarske zbornice je razpravljajl danes o volilni reformi za pruski deželni zbor. Ministrski predsednik grof Hertling je povdarjal, da poznata on in njegova vlada v polni meri nevarnost splošne in enakovolne pravice, a ti pomisleki se morajo v sedanjem času umakniti večji nalogi, kako ohraniti najdražjo posest pruskega naroda, dinastijo in krono.

— Ukrajinski hetman v Berolinu in na Dunaju. Berolin, 5. septembra. Ukrajinski hetman je prišel danes z večjim ukrajinskim in nemškim spremstvom v Berolin. Razgovarjal se je tekom dneva z vodilnimi nemškimi državniki. Iz Berolina se pada na Dunaj. Za čas njegove odsotnosti vodi vladne posle v Kijevu poseben regentski svet.

— »Dogovor zatiranih narodov.« Iz Lugana poročajo, da priobčuje milanski »Corriere della sera« besedilo dogovora, ki je bil sklenjen na rimskem kongresu zatiranih narodov meseca aprila. Dogovor je bil dosedaj tajen in ni bil v javnosti znan niti po splošni vsebini, niti po svoji obliki.

— Italijanski prometni načrti na Balkanu. Nemški nevtralni listi poročajo: Načrt o transbalkansko - italijanski železnici, ki je bil že predložen zunanjemu ministru v Rimu, je že potrdil načeloma najvišji svet za javna dela Italije tekom zadnjega zborničnega zasedanja. Končna točka balkanskih železnic, zlasti Bitolj-Valona ob Jadranskem morju, ki prihaja za Italijo v prvi vrsti v poštev, je pristanišče v Valoni. Dolgost proge Valona-Bitolj znaša 260 km, proga od Bitolja do Carigrada 980 km. Torej 1240 km dolga železniška črta bi vezala Valono s Carigradom. V vlaki 60 km hitrosti na uro bi se prevozila ta proga v 21 urah, dočim je trebalo pred vojno 32 1/2 ure. Proga Valona-Otranto je dolga 75 km, črta Rim-Bari-Otranto-Valona - Solun - Carigrad 2015 km, ki se jih prevozi v 48 urah. Prvotno temu namerava odbor transbalkansko-italijanske železnice napraviti gradbo železnice črte Bitolj-Valona, paketo pošto službo v Otrantskem Kanalu in vozne načrte in tarife, ki omogočijo italijanskim vlakom prost promet na vseh železniških črtah balkanskega polotoka. Odbor je že dosegel odobritev za gradbo železnice Valona-Bitolj, kakor tudi za pošto službo v Otrantskem Kanalu. Za končno odločitev pridejo v poštev še vojaški vidiki, katere treba preizkusiti na licu mesta.

— Varnostne razmere v Varšavi. Vseled naraščajočega protinemškega razpoloženja med poljskim prebivalstvom, posebno pa na vsled najnovejših terorističnih dogodkov v Rusiji, so vpeljale nemške oblasti tudi v Varšavi izredne varnostne odredbe, ki se v prvi vrsti nanašajo na osebe, katere prošjo avdijence pri generalnem guvernerju generalu Beselerju. General sam je skrbno zastražen. Palača Belvedere, v kateri stanuje, je obdana od vojaških straž. Pristop v njo je zelo otežkočen in javni park je v času, ko se sprejaha Beseler, za drugo občinstvo zaprt. Ko se je peljal na rojstni dan cesarja Karla, generalni guverner v cerkev k svečani službi božji, je spremljal njegov voz na obeh straneh po več oboroženih, biciklistov, tesnejše ulice pa so vojaške patrulje sploh zaprle.

— Centro angleško vojno posojilo bo razpisano, kakor poročajo iz Londona, meseca oktobra t. l.

— Amerika in Španija. Lugano, 4. septembra. Iz Novega Jorka poročajo: Vlada Zedinjenih držav je sporočila mehiškanski vladi, da bo Amerika ustavila vsako dobavo bombaža in drugega blaga Mehiki, če mehiška vlada ne preklicuje pogodbe s Španjo glede dobave 50.000 ton bombaža, ki naj se shranijo na Španskem, da se po sklepu miru odpošljejo v Nemčijo.

== Nemške čenče. K posvetovanju nemško - nacionalnih poslancev, o katerem smo poročali že včeraj, pričujoče »Grazer Tagblatt« se nadalje podrobno: List poroča, da so alpski poslanci ugotovili, da je ugodil baron Hussarek sicer zahtevam sudetskih Nemcev, da se dosledno izogiba obveznim izjavam v jugoslovanskem vprašanju. Gotovo hoče ministrski predsednik pripraviti jugoslovane, da se vzdržijo od glasovanja, ako že ne bodo glasovali za vlado (?). Zato ni niti poskušal, da bi preprečil veleizdajsko pastirsko pismo ljubljanskega škofa (!) in je odklonil tudi nemško zahtevo, da bi naknadno ukrenil primerne odredbe proti njemu. Knezoškofo Jęglić je po informacijah nemških politikov v nekem razgovoru z baronom Hussarekom odkrito izjavil, da čuti v sebi poklic, postati prinas bodoči Jugoslaviji (!). Kljub temu odklanja Hussarek vsako ostrejšo protidredbo in bi privolil v skrajnem slučaju samo v to, da se od vzamejo knezoškofo temporalije (dohodki). — Bržčas je ta zadnja vest ravnotako resnična, kakor ona o škofovi izjavi. Če pa sta dokaz, kako je prekoračilo nemško besenjenje že prav vse meje pameti in poštenja.

== Dalmacija in ljubljanski N. S. Splitska »Nova Doba« piše: Na zborovanju NS, v Ljubljani je bila sklenjena kooperacija z narodno organizacijo SHS. v Dalmaciji, in sicer v vseh skupnih zadevah. Med te skupne zadeve spadajo v prvi vrsti vse javne izjave v splošno narodnih vprašanjih. Ako pride, kakor se pričakuje, do nove notranje kompromisne ofenzive, ki jo bo to pot vodil baron Hussarek, bo moral Narodni Svet poskrbeti, da se skupno odbijejo smešne ponudbe, s katerimi lahko razpolaga dunajski ministrski predsednik. Skupno nam je nadalje vprašanje naše taktike proti Italijanom. Se ne razjasnjene razmere do italijanskih sosedov ob vzhodni obali Jadrana morajo skupno obdelati vsi poznavalci tega problema. Tudi vprašanje aprovizacije treba smatrati za skupno nalogo dalmatinske in ljubljanske narodne organizacije. Največje nalogo kooperacije pa vidimo v vprašanju gospodarske koncentracije. Naše združništvo čaka na odločilno besedo, da se prebudi iz mrtvila in zopet zavzame vodilno mesto, ki jo je imelo pred vojno. Treba nam je ugodnega središča, ki nam bo dalo direktive, kako naj ravnamo z našim premoženjem, da najbolj služimo narodnim koristim in se kolikor mogoče izognemo propasti, ki nam preti. Za primorske pokrajine bo največje važnosti prehodno gospodarstvo po vojni in vprašanje uvoza potrebnih surovin. Tudi tu čaka Narodni Svet in dalmatinsko organizacijo SHS, velika skupna naloga.

== Delegacijsko zasedanje že v septembru? Vlada pripravila ba je obnovitev zasedanja delegacij, ki bi se naj sestale še v septembru. V delegacijah bi se tokrat razpravljalo tudi o narodnostnem problemu monarhije v zvezi z mirovnim vprašanjem.

== Car Ferdinand na Dunaju. Bolgarski kralj Ferdinand je bil, kakor smo že poročali, sprejet od cesarja Karla. Pogovor obeh vladarjev je trajal nenavadno dolgo. Kakor se uradno zatrjuje, je bil zelo prisrčen in je dokaz, kako tesno so že postale vezi med Bolgarijo in Avstro - Ogrsko.

== Banska kriza in jugoslovansko vprašanje. Madžarski listi vedo poročati, da je vedno odlaganje rešitve hrvaške banske krize v zvezi s pripravami za rešitev jugoslovanskega vprašanja. Ogrska vlada je pripravljena pristati na avstro - poljsko rešitev poljskega problema, toda samo pod pogojem, da se prikljopi Bosna in Hercegovina istočasno svetohofstefski kroni. Ogrska vlada je izdelala že natančen načrt o bodoči zvezi Bosne in Hercegovine z ostalimi svetohofstefskimi deželami. Bosna bi postala »corpus separatum« in bi dobila v ogrskem državnem zboru 30 zastopnikov. Združitev Bosne in Hercegovine s Hrvatsko se upirajo — po poročilih madžarskih listov seveda — gotovi hrvaški krogi sami, ker se boje, da bi potem prevladoval srbski element!

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 5. septembra.

»Der Laibacher Entente-Bischof.« Zdi se, da se je prišla urednikov krog »Marburger Zeitung« v popasih dnevnih časnikarska steklost. To, kar ti ljudje uganjajo, presega že prav vse meje. Očitani, da delamo v službi entente, mi kraja ne konca in ti ljudje gredo v svoji nesramnosti tako daleč, da dolže ljubljanskega vladiko naravnost direktnih stikov z entento. To pa bi še bila vse skupaj malenkost; toda v zadnjem članku fantazira poročil vsenemški divjak, da se je krog knezoškofa zbiralo izdajstvo, ki je povzročilo poraz ob »Piavi!« »Marburger Zeitung« kliče po cerkveni višji instanci in po cesarski pravici, odstavljati cerkvene kneze. Taki in enaki slučajni morajo tudi najbolj zagrizene slovenske narodne filistre spraviti iz njih okostenelosti in iz prepičanja, da se bomo le svobodni in samostojni v Jugoslaviji mogli takih očitanih odločno ubraniti.

Tisti, ki so podkupljivi. »Schmierölzeitung« je bila podkupljiva ob času, ko se je gradil v Mariboru vodovod. To je bilo prvič. Kolikokrat se je potem dala podkupiti, nam sicer ni znano. Zdi se pa, da je ta kupčija od takrat naprej cvetela neprestano več ali manj dobičkanost. Govori se, da je dobila »Marburger Zeitg.« z drugimi vsenemškimi »Schmieröl« - časopisi pričetkom avgusta iz Nemčije 65.000 mark podpore za nadaljevanje agitacije proti miru.

Zidovska premetenost. Mnogo ljudi se poslužuje žepnih vžigalnikov na bencin. Za te vžigalnike treba kresilnega kamna. Dunajski Židje in ostali zastopniki velikih tovarov za vžigalice, preplavljajo provinco in pokupujejo — kresilni kamen. Tucat kamnov je veljal poprej menda 30 v, danes velja 1 kamen 30 vin.

Vino. Samo takorekč sredi vinogradov in vendar pijemo menda najdražje vino na svetu, kajti danes se toči vino druge vrste po 12 K, prvovrstno pa po 14 K. Do novega leta bo boljše vino veljalo gotovo preko 20 K. Hladno vreme in vlaga bosta rodili letos slabo vino, kislico. Ravno sedaj, ko bi moralo biti zelo toplo, da bi moglo gorzde zoreti, pritiskata dež in hlad. Grozdič je v rasti zaostalo in ne more dozorevati. Kljub temu se obeta vinogradnikom zlato leto: vinotirči ponujajo za bodočo kislico, na debelo, že v naprej za liter povprečno po 12 do 15 K. Naši vinogradniki, ki so nad letošnjim razprodajo že obupavali, so sedaj seveda dobre volje. Le revež je uboga para; danes vina niti za zdravilo ne more več kupiti.

Beda z mesom. V soboto je bilo mesto brez mesa. Tudi železnica ga ni imela, čeravno ji je bilo obljubljeno dovolj živine. Mestna mesna aprovizacija je pa itak monstrum zapuščenega, osirotelega nestvora vsenemške baze.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Namestništevni podpredsednik v Trstu Oskar Lohmeyer von Hohenleiten je odlikovan z vojaškim križem za civilne zasluge prvega razreda.

Imenovanje. Dvorni svetnik pri namestništvu v Inostodu dr. Jurij Grabmayr von Angerheim je imenovan za namestništevne podpredsednika v Trstu.

»Soča« očivila. Čujemo, da začne izhajati v Gorici zopet »Soča«, ki je bila pred vojno z Italijo ustavljena s strani politične oblasti. Nova »Soča« bo temeljila na strogo gospodarskem in ne političnem programu, ker oblasti ne pripuste na Goriskem drugega časnarskega delovanja nego v okviru obnovljive akcije. Tako se nam poroča. Tiskal se bo list v vojaški tiskarni. Urednika bosta brata Andrej in dr. Fran Gabršček.

Umrla je v Kredu na Kobariškem gospodična Nina Čebokli, stara 16 let.

Goriško vinarsko društvo, vpisana zadruga z omejeno zavezo, ki si je po naši sodbi popolnoma po nepotrebi pridljalo tudi nemški naslov »Görzer Weinbauverein«, in ki se je nahajalo do sedaj v Kobiljici pri Stanjelu na Krasu, je preimenovalo svojo pisarno zopet v Gorico. Društvene posle je prevzel začasno društveni predsednik in tajnik goriškega kmetijskega društva in bivši ravnatelj deželne kmetijske šole gosp. Dominško, bivač v ulici Morelli št. 4. I. nadstropje. Društvo želimo vse najboljše in radi tega opustitev nemškega naslova.

Prosi se ona ženska, ki je na postaji Gorica dne 28. julija zjutraj vzela pri blaginji tam pozabljeno denarnico, naj vsaj vrne dokumente in srečke na upravnisho »Slovenskega Naroda«, da tako prihrani mnogo gorja nedolžnim otrokom.

Dnevne vesti.

— Pričetek šolskega leta. Z dežele se čujejo glasovi, da bi kazalo zaradi jesenskih poljskih del preložiti pričetek šolskega leta na poznejši čas vsaj do oktobra. Zaradi pomanjkanja delavnih moči rabijo stariš otroke pri poljskih delih.

— Odbor za nabiranje daril za slovensko narodno gledališče v Ljubljani. V Ljubljani se je osnovala organizacija za nabiranje daril za slovensko gledališče v Ljubljani. Navedeni odbor odpošlje v kratkem narodnim ženam pozive, naj vse brez izjeme sprejmejo nabiralne pole in po svojih močeh izpolnijo naloge, ki jih baš tu nalaga narodna zavest. Obenem, ko se naproša narodne dame, da z vsemi svojimi silami pomagajo pri gradnji kulturno najpomembnejšega zavoda naše države, se pozivlja tudi občinstvo, da naj se čuti popolnoma spojenega s pogonom celotnega narodnega življa po kulturi in zato ne odreče prošnji, ki se tičejo slovenskega narodnega gledališča. Pomisliti moramo, da vse, kar gradimo, gradimo s svojimi močmi in celo proti raznim zaprekam in da nas toraj mora polniti še večji ponos, ako dovršimo stvari, ki jih drugi z vsemi sredstvi grade, sami!

— Pisma in darila za naše vjetnike na Ruskem. C. in kr. vojno ministrstvo je v sporazumu s trgovskim ministrom odredilo, da se od sedaj dalje smejo pošiljati našim vjetnikom na Rusko pisma, karte in darila le skozi Nemčijo. Iste poti se je držati nasprotno tudi vjetnikom.

— Poštni promet vojnih vjetnikov in internirancev z Zedinjenimi državami v Ameriki. Na avstro - ogrske vojne vjetnike v Zedinjenih državah v Ameriki in na avstrijske in ogrske državljane, ki so tam internirani, se morejo pošiljati pisma in dopisnice, kakor tudi poštna nakaznice pod pokrozi, ki veljajo v splošnem za poštni promet vojnih vjetnikov.

— Nove poštno vrednotnice. O priliki, povišanja poštnih pristojbin, ki stopi v veljavo s 1. septembrom 1918, se na novo izdajo sledeče poštno vrednotnice: 1. pisemske znamke po 1 K v rdečem tisku na rumenem papirju s risbo sedanjih znamk po 40 do 90 vin. in z vrednostno oznako »1 K«; 2. enostavne dopisnice po 10 vin. in dvoje dopisnice po 10 + 10 vin. za tu- in inozemski promet z natiskom 10 vinarke znamke: 3. zalepke po 20 vin. z natiskom 20 vin. znamke; 4. pnevmatične dopisnice po 70 vin. s natiskom 70 vin.

znamko z risbo sedanjih znamk po 40 do 90 vin. v sivi barvi in z vrednostno oznako »70«; 5. pnevmatične zalepke po 80 vin. z natiskom 80 vin. znamke. Dosedanje dopisnice po 8 in po 8 + 8 vin., 10 + 10 + 10 vin., zalepke po 15 vin., kakor tudi pnevmatične dopisnice po 38 in pnevmatične zalepke po 45 v se popolnoma porabijo. Znesek, ki manjka do zvišane pristojbine se plača pri dopisnicah po 8 + 8 + 8 vin. s prilepljenjem nučnostnih znamk po 2 vinarja. Zato se vporablja lahko tudi nučnostne znamke trikotne oblike, ki so bile s 1. marcem 1918 potegnjene iz prometa in ki se sedaj v olajšanje prehoda zopet prodajajo. Dvorna in državna tiskarna bo od sedaj dalje neposredno natiskala tudi pisemske znamke po 5 vin. (na pisemskih ovitkih in zalepkah, v svrhu plačanja, ki manjka do novih pristojbinskih postavk) po 10 vin. (na enostavnih dopisnicah) in po 1 K (na spremnih), kakor tudi nučnostne znamke po 2 vin. na enostavnih dopisnicah po 8 vin. Ustavi pa se natisovanje 15 vinarških znamk (na pisemskih ovitkih) in 80 vin. znamk (na spremnih).

— Za grške klasike na utrkvističnih gimnazijah na Kranjskem dovoljuje naučno ministvo od solskega leta 1918/19 dalje sukcesivno od petega do osmega razreda slovenski učni jezik.

— Društvo zasebnih uradnikov in uradnično slovenskem oemlju opozarja hranilično uradništvo na dopis c. kr. deželne vlade za Kranjsko, s katerim se hraniličnim upravam naroča, da skrbje za delazmožnost svojega uradništva in za primerno vzdrževanje njihovih rodbin. Promislo hranilične uprave, da ta dopis v polni meri uvažujejo, ker je z njim odstranjen vsak pomislek, da bi se hraniličnemu uradništvu ne smelo draginskim razmeram primerno pomagati; svoje člane pa društvo prosi, da mu točno poročajo, v koliki meri bodo uprave hranilič ta dopis upoštevale v prid uradništva.

— Notranje ministrstvo za hranilično uradništvo. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je razposlala na hranilične naslednji dopis z dne 25. avgusta 1918, št. 24.563: Sedaj povsod vladajočo draginjo občuti najbolj uradništvo, med tem tudi hranilično uradništvo. Veliko število avstrijskih hranilič je glede na to dovolilo svojim uslužbencem doklade in te od časa do časa zvišalo primerno naraščajočim cenam. K temu je hraniličnice pripeljalo prepiranje, da morajo uslužbenci denarnih zapovedov v prospek sigurnosti zavodnega poslovanja dobivati take plače, da se obvarujejo vse sile in skrbj pri svojem gospodarstvu. So pa tudi hraniličnice, ki niso še ničesar ukrenile, da bi svoje uslužbence in njihove rodbine obvarovale sile in pomanjkanja. C. kr. ministrstvo za notranje zadeve ne more prezreti glasom razpisa z dne 16. julija 1918, št. 39.499 tega dejstva, temveč se čuti dolžna v korist hraniličnim uslužbencem, ki so pri delovanju v prid vojnih posojil državi veliko koristili, za izboljšanje njihovega materialnega stanja pri merodajnih organih posredovati. Vsi omenjeni ministrskega razpisa vabim cenjeno ravnateljstvo, da posebno pazi na vprašanje plač svojih uslužbencev in da na eni strani glede na denarno stanje svojega zavoda in v prospek sigurnosti zavodnega poslovanja svojim uslužbencem določi tako plačo, da bodo mogli isti vestno in z veseljem izpolnjevati svoje dolžnosti. Pri tem naj se pa tudi ne pozabi vpokojenih uslužbencev in njihovih vdov in sirot. — Za c. kr. deželnega predsednika: Laschan s. r.

— Zvišanje osebnih tarifov. Istočasno z Ogrsko bo zvišala tudi avstrijska železniška uprava osebne vozne cene na avstrijskih progah. Poleg finančnih motivov vodi železniško upravo pri tem tudi stremiljenje, da zmanjša naval na železnice, ker računa, da bo ponovno povišanje marsikoga odvrgnilo od potovanja. Zato bo povišanje tudi sedaj precej občutno. Natančna višina še ni določena, skoraj gotovo pa bodo povišani tarifi vnovič za 50%.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 25. do 31. avgusta se je rodilo v Ljubljani 13 otrok, umrlo pa je 15 domačinov in 13 tujcev. Za grizo sta umrli dve osebi, za jetiko trije domačini in dva tujca. Oboleli so za tifuzom 3 vojak, za grizo pa 13 domačinov in 6 vojakov.

— Zadruga krojačev naznanja svojim članom, da razpča v soboto dopoldne, v nedeljo in v ponedeljek celi dan leseno oglice kilogram 90 vin. Prinese naj vsak vrečo seboj in drobič. Dobi se na Gestrinovem svetu Poljanska cesta.

— Mestna zastavljavnica ljubljanske naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 12. t. m. redna mesečna dražba v mesecu januarju 1918 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoče rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasnejše zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— Poročil se je c. kr. profesor na novomeški gimnaziji dr. Jakob Kelemi- nica z gđ. Vido Gatsch iz Kostanjevice. Velj srečno!

— Julij Treo f. Dne 5. t. m. je umrl v bolnici v Čedadu za grizo ritmojster Jule Treo iz Litije, brat goriškega odvetnika in bivšega sodnika v Kranju dr. Lueta Treo. Pokojni je bil od pričetka v vojni ter je bil na vseh bojiščih. V Srbiji je bil nevarno ranjen. Nazadnje je bil ob Piavi kot poljevinik neke balonske stotnije ter je tu obolal za grizo. Bil je 41 let star. Tekom vojne je bil večkrat odlikovan, med drugim z obema signum laudis, z vojaškim zaslužnim križem 8. razreda in Karlovim četnim križem. Učlenil narodni rodbini naše sožalje. Počival v miru!

— Umrla je v Kandiji pri Novem mestu gospa Anica Prijatelj, soproga gosp. profesorja Karla Prijatelja iz Gorice. Pogreb je bil dne 5. septembra.

— Narodna čitalnica v Kamniku priredi v nedeljo, dne 8. septembra 1918 v Društveni dvorani glasbeno - dramatični večer s sodelovanjem Kamniškega salonskega orkestra. Spored: »Bratrance«, burka v enem dejanju, Češki spisal Josip Stolba. — Glasbene točke. — Po koncertu ples. — Začetek točno ob 8. zvečer.

— Hotel Zlatgor ob Bohinjskem jezeru ostane oekrbovan ne samo v jeseni, temveč tudi celo zimo. Slovensko planinsko društvo ga zalaga z najboljšo

šo pijačo, tudi za hrano je preskrbljeno in dobijo gostje vse gorke in mrzle jedvine, edino kruh naj se s sabo prinaša. Posebno sedaj v jesenskem času se priporoča izlet na Bohinjsko jezero, ker je vreme krasno in v svezem planinskem zraku najlepši odpočitek podan. Vsi gorenški vlaki imajo zvezo z Bohinjem in tudi električna železnica ima zvezo z vsakim vlakom. Izletniki kateri se poslužujejo električne železnice, naj se oglasijo na električni postaji.

V nedeljo je v koči v Kamniški Bistrici žegnanje. Tamburaški klub »Triglave« se udeležil tega žegnanja, ako bo lepo vreme. Odhod v soboto 7. septembra ob 4/8 uri z vlakom, prijatelji in ljubitelji narave se vabijo.

— Izgredi in plenitev živil v Beljaku. 4. t. m. dopoldne je slo na stotine žensk v Beljaku na okrajno glavarstvo protestirali proti druginji mesa. Tam so jim povedali, da ne morejo ničesar izpremeniti. Razjarene ženske so šle na to do trgovin z živili in so začele tam pleniti. Razbijale so okna, udarale v trgovine in odnesle, kar so dobile živil. Policija in vojaške patrulje niso moge ničesar opraviti proti njim. Onoldne je vdrila množica na kolodvor, hotela dobiti tam kak vagon živil in jih vpleniti. Brzovlak ni mogel oditi, zabranila je to množica. Ogrski vojak so na to začeli streljati na množico.

Enkratni nabavni prispevek za državno uradništvo na Pruskem. Pruska vlada je sklenila izplačati tudi letos državnemu uradništvu izredni nabavni prispevek. Prispevek znaša najmanj 500 mark. Dobijo ga tudi vpokojeni uradniki in sirote.

— Ciril - Metodova podružnica na Vranskem uprizoni v nedeljo, dne 8. septembra ob 3. popoldne v tretji »Igro« Volkašina. Igra je dosegla pri prvih dveh predstavah jako lep uspeh in je občinstvu tako ugajala, da svetujemo vsakomur, kdor igra še ni videl, da si jo ogleda. Ne bo mu žal. Poselna vabila se za to predstavo ne razposiljajo.

— Oddaja bakrenih kopalnih cilindrov je tedaj vlada ustavila. — Firma I. Dobner in ing. M. Tuttnar, Wien, III., Khungasse 27 ni izpolnila svojih obveznosti. Tisti, ki so se branili oddati cilindre, dokler ne dobe nadomestila, so sedaj na boljšem. Strankam pa, ki so bile neupredne in zaupale, ne preostane ničesar drugega, kakor da nastopijo pravno pot in tožijo imenovano firmo v varstvo lastninske pravice. Preteklo je pri nekaterih že poltrudi mesec in firma se ne oglašja. V Ljubljani ima na Rimski cesti št. 2 na dvorišču neko skladišče, a niti tam, niti v stanovanju ni mogoče dobiti zastopnika. Stvar se ne sme predolgo vleči, zaradi tega ne preostane drugega, ko tožba. Ljubljanski poslanec dr. V. Ravnihar se je zaradi tega obrnil tudi na ministrstvo za javna dela.

— Možnost dobave praznih sodov. Iz Ukrajine, in sicer iz Borszowa (?) se bo izvozilo večje število praznih sodov. Z ozirom na veliko potrebo sodov, utegne tudi v Avstriji biti zanimanje za nakup takih sodov. Interesantom se je obrniti neposredno na c. in kr. deželno mesto v Lvovu (k. u. k. Landstelle in Lemberg).

— V svetu zverin: je naslov velikanemski filmu, ki ga bo jutri v soboto pričel predstavljati »Kino Central« v deželnem gledališču. Prve predstave vsak dan so tudi mladini pristopne.

— Kino Ideal. Danes, v petek, posebni večer. Predvaja se filmski roman v treh delih, posnet iz ameriškega družabnega življenja, z izvanredno vsebino, kar kaže že njegov naslov: »Ekscentrični ljubavi«. Glavni predstavitelci so nam dobro znani umetniki: Viljem Adler, Arth. Warrtan in Eva Spejter. Poleg tega še humorja polna dvodeljanska saloirga »Moen Teddyjev sestane« ter krasen naravnih posnetek iz Indije: »Železindustrija v Bombay«. Spored je mladini neprimeren in se predvaja samo en dan. — Jutri, v soboto nastopi zopet ljubljeneč kinobčinstva Valdemar Psilander in filmu: »V spomni ljubezni«. Predstave kot običajno. — Kino Ideal.

— Ukrajena mi je bila iz prodajalne perzijskega topica iz črne kodraste kozlovine s sivjo podlago. Pred nakupom svarim! Kdor bi dobil kak sled, ga vlijudno prošim, da mi to takoj naznani. Kdor mi pripomore, dobiti topico nazaj, dobi nagrado. Anton Krejčič, krznar, Ljubljana, Wolfova ulica 5.

— 11 grabušnih piščet je bilo ukrenjenih večeraj pomoči v Spodnji Siski. Gasilska cesta 114. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči lastniku v omenjeni hiši.

— Izgubile so se važne listine z imenom I. P. Proti dobiti nagradi naj se odda na upravnisho »Slovenskega Naroda«.

— Pobran železničarskih iopij. Prosi se ona oseba, ki je pobrala na cesti iz Zelene jame od predora državne železnice v oddaliti sto korakov proti Ljubljani železničarski iopij, naj ga odda na policiji v Mostah ali v Zeleni jami št. 130, proti nagradi. V iopiju je bila denarnica in več važnih listin.

Aprovizacija.

— Krompir za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo krompir v soboto dne 7. t. m. pri Mühletsnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 170, od 9. do 10. št. 171 do 340, od 10. do 11. št. 341 do 510, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 511 do 680, od pol 3. do pol 4. št. 681 do 850, od pol 4. do pol 5. št. 851 do 1020, od pol 5. do pol 6. št. 1021 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg krompirja; kilogram stane 50 vinarjev.

— Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso v soboto dne 7. t. m. popoldne v cerkvi Jožeta. Določen je tale red: od 1. do pol 2. št. 1 do 200, od pol 2. do 2. št. 201 do 400, od 2. do pol 3. št. 401 do 600, od pol 3. do 3. št. 601 do 800, od 3. do 4. št. 801 do 1000, od pol 4. do 4. št. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. št. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. št. 1401 do 1600, od 5. do pol 6. št. 1601 do 1800, od pol 6. do 6. št. 1801 do 2000, od 6. do pol 7. št. 2001 do 2200, od pol 7. do 7. št. 2201 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg mesa; kilogram stane 2 K 80 v. Stranke se prošijo, da pripravijo drobiž.

— Prodaja praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo pre-

dajala klobase v vojni prodajalni v Oosposki ulici v soboto dne 7. t. m. popoldne strankam z zeleno izkaznico B št. 2200 do konca. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram stane 6 kron.

— Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo oddajala inozemsko meso v soboto dne 7. t. m. in v ponedeljek dne 9. t. m. od 7. do 9. dopoldne v cerkvi sv. Jožeta.

— Oddaja mesa. Jutri, v soboto 7. t. m. bodo oddajali mesarji za vso Ljubljano po 10 dkg mesa na osebo.

— Pekli se vabijo, da se zgleda v ponedeljek dne 9. septembra ob 9. uri v mestni posvetovalnici radi nakazila moke.

— Prodajalci moke se vabijo, da se zgleda v torek dne 10. septembra ob 9. uri v mestni posvetovalnici radi nakazila moke.

Razne stvari.

• Tri kilograme masla za poroko. »Venkov« poroča, da zahteva župnik v Trhanovu namesto denarja tri kilograme masla za poroko.

• Zvišanje količine moke na Češkem. Iz Prage poročajo, da se zviša količina moke na 1/2 kilograma za osebo na teden, količina kruha pa se ne zviša.

• Transport trupel v avtomobilih. Dunajski mestni svet je sklenil, da naj odsele, ker ni zadosti konj na razpolago, preskrbujejo transport trupel poleg tramvaja tudi avtomobili.

• Nemškega žida v Ameriki smatrajo za žida in ne za Nemca. Najvišji sodni dvor v Zedinjenih državah je razsodil, da se ima nemškega žida smatrati za žida in ne za Nemca.

Gospodarstvo.

Vest za kozijereje. Deželno mesto za vnovčevanje živine je razdelilo v Ljubljani 4 distokrvne sanske kose, ki so sposobni za plemo. Oskrbujejo jih: Pogačnik Ivan v Rožni dolini št. 228, Lužar Jože, sluga v deželni bolnici, Alojzij Ladiha v Zgornji Siskij v našem hlevu ob cesti na Loko bomo imeli plemenskega kozla od 1. oktobra t. l. dalje. Lanstniki čistih sanskih koz naj skrbje v svojem interesu, da bodo kose zaskočene po čistih sanskih plemenjakih, ker imajo sanski kozji mnogo večjo vrednost in so tudi sanske kose, če so v pravih rokah, dobi boljše molznice. Zarod naj se skrbne redi, ker se bo zelo lahko in dobro oddal. Deželno mesto bo vsestransko skalo podpirati rejo tega prekoristnega kozjega plemena.

— Dunajska borza se ne more oteati »baisce« nega razpoložena. Vodnik kulinski papirji so padli za 6 do 8 K. Promet je bil sicer jako omejen, zato so padli kurzi le za nekaj poenov. Publikum se drži očitno še rezervirano, vendar se pričakuje večje izpremembe v kratkem času. Vkljub splošnem slabemu razpoloženju in vkljub temu, da gredo kurzi skoro na celi črt navzdol, so akcije čeških bank poskočile za 10 do 30 K. Istočasno so šle tudi delnice hrvaških bank navzgor.

— Usnje za civilno prebivalstvo. Da se odmore pomanjkanje usnja, da vlada 100.000 kg usnja od tekočega meseca dalje na razpolago za civilno prebivalstvo. Poljedelsko ministrstvo dobi del tega usnja za preskrbo kmetijstva.

— Dalmatinsko vino za Nemčijo? Govori se zopet, da hoče vlada rekvirirati dalmatinsko vino za Nemčijo. Dolej je večji del dalmatinskega vina rekvirirala vojaška oblast za mornarico. Sedaj pa mornarije ne dobivajo več vina, marveč doplačilo v denarju.

Darila.

Upravnishu našega lista so poslali:

— Za »Ciril - Metodovo društvo«: Posojalnica za ilirsko - bistriški okraj v Trnovem na Kranjskem 20 K, zložitveni odborniki, Zvonimir Kantoci iz Zagreba 100 K, nabrano pri zaroki K. Zvonimira Kantocija in Matilde Grobotek v Zagrebu, dne 25. avgusta, Ivo Bakovnik, c. kr. notar v Metliki 75 K, iz kazenske poravnave Terezije Pečarič sopro Baro Ribič in Mr. Ph. Rudolf Ramor in France Ramor, c. kr. davčni asistent darujeta 100 K, mesto šopka na krsto njunega očeta. Skupaj 295 K.

— Za »slovensko šolo v Mariboru«: Češki, hrvaški in slovenski praporščaki in enoletni prostovolci častniške šole v Lipnici zbrahi ob priliki ustanovitve »Slovenskega Narodnega Sveta« 102 K.

— Za »slovensko šolo Sv. Vida v Trstu«: Češki, hrvaški in slovenski praporščaki in enoletni prostovolci častniške šole v Lipnici zbrahi ob priliki ustanovitve »Slovenskega Narodnega Sveta« 102 K.

— Za »gladno slovensko, hrvaško in srbsko dečo«: Ob priliki »Fantovanja« St. Peterskega Franceljina nabrano 335 K.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. avgusta: Marija Jamšek, užitar

STANOVANJE

za hišnico se odda. — Več se poizve
Sodna ulica 3, I. nadstropje. 4648

Moško kolo

s starimi zračnimi cevmi in plašči, v
dobrem stanju, je naprodaj. Gornje
Šiška, Golovška cesta št. 88. 4630

Sprejemem otroka

v oskrbo. — Kdo, pove upravnistvo
»Slovenskega Naroda«. 4631

DIJAK

se sprejme na stanovanje in hrano.
Plača v živilih. — Naslov pove upr.
»Slovenskega Naroda«. 4604

Mast ali druga živila

se daje za fino namizno olje. Kje,
pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 4564

Učenka

za žensko krojaštvo se sprejme. —
Cesta na Rudolfovo zel. 20. — 4635

Proda se dobro ohranjena :**sokolska bluza.**

Cena 100—120 K. — Naslov pove upr.
»Slovenskega Naroda«. 4646

Poštena in samostojna kuharica,

se sprejme takoj na graščino z večjo
pomočjo. — Osebnost in pismene
ponudbe: Kongresni trg št. 14, II.
nadstropje. 4551

Išče se ob dobri plači boljša**kuharica**

srednje starosti. Ponudbe pod „boljša
kuharica 4649“ na upr. »Slov. Nar.«

Dobrega hrivskega pomočnika

išče takoj ob celi oskrbi in dobri plači
J. Kovarčič, Spod. Šiška, Kolo-
dvorska ulica št. 160. 4651

Solicitatorja

in uradnico za strojno pisanje išče
Dr. FRANJO ROSINA, odvetnik v
Mariboru. 4675

Iščem**stanovanje in hrano**

za gojenko liceja. — Dam nekaj živih,
drv, deloma v denarju. Naslov pove
upravnistvo »Slov. Naroda«. — 4677

Dve mehtrani sobi in kuhinja

se išče za 1. oktober. Pis-
mene ponudbe na upravnistvo
»Sloven. Naroda« pod:
»mehtr. stanovanje 4653«

Ena ali dve lepi**molzni kozi**

sta naprodaj. Cenjene ponudbe na
upr. »S. N.« pod „mlečna koza 4654“

Kupim majhno**hišo ali vilo**

z vrhom v Ljubljani. — Pismene po-
nudbe na upravnistvo »Slov. Naroda«
pod: „mala vila 4652“

Pošteno DEKLE,

življa ter tudi nekoliko trgovine va-
jena, ima veselje do otrok, išče pri-
merno službo. Gre par mesecev tudi
brez plače, ako bi bila prilika, da bi
se lahko naučila dobro nemški go-
voriti. Naslov v upr. »Slov. Nar.« 4659

Pozivi!

Kot zastopnik dediča po dne 20.
avgusta 1918 zamrlem g. Lovrencu
Šarču, gostilničarju in trgovcu v
Ljubljani, Karlovska cesta št. 19,
pozivljam s tem vse dolžnike pokoj-
nega g. Lovenca Šarča, da se brez
odloga zglasijo radi poravnave svojih
obvez in dolgov v moji pisarni. 4647

Dr. Fran Novak,

odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ul. 3

Kmetička hranilnica in posojilnica

v Knežaku
reg. zadruga z neomej. zavezo.

VABILO**na****občni ZBOR,**

ki bo dne 15. septembra 1918,
ob 11. uri dopoldne v zadrugi
pisarni v Knežaku.

DNEVNI RED:

1. Nagovor in poročilo načelnika.
2. Odobritev računskega zaključka in
bilance za l. 1917.
3. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ta občni zbor
ne bil sklepčen, se vrši po §. 35 z. pr.
pol ure pozneje na istem kraju in z
istim dnevnim redom drug občni zbor,
ki sklepa brezpogojno. 4679

Za načelstvo:
Drag. Česnik s. r. Ivan Tomič s. r.

Dve dijakinji

se sprejmeta na hrano in stanova-
nje. Klavir na razpolago. — Naslov
pove upr. »Sloven. Naroda«. — 4666

Boljša redovina išče**STANOVANJE**

za učenko licejske šole. Ponudbe naj
se pošljejo na postajo Videm-Erako.

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in sta-
novanje skrbieno) sprejme ANTON
STEINER, Ljubljana, Jeranova
ulica št. 11. 175

Sedem ali osemletno deklico

sprejme izprašana odgojiteljica za hrano,
stanovanje in korepeticijo. —
Kdo, pove iz prijaznosti upravnistvo
»Slovenskega Naroda«. 4671

Kupita se**dve pisalni mizi.**

Ponudbo na dobrodelno pisarno,
Ljubljana, Poljska cesta št. 4,
Alojzije. 4570

H gojenki liceja sprejme se**še ena gojenka**

na stanovanje in hrano.

Tržaška cesta 11, I. nadst. desno

Prodaja se dve dobro ohranjeni**peči, štedilnik**

nekaj oken in vrat in mnogo ste-
klenic. — Kje, pove upravnistvo »Slo-
venskega Naroda«. 4622

SUHE GOBE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembe ne podvr-
žene deželne in gozdne pridatke (ma-
line, jagode, med itd.) kupuje po naj-
višjih cenah. M. RANTH, Kranj. 2693

GOSPODINJA

se išče za majhno gospodinjstvo k
enemu gospodu na deželi na Hrvat-
skem. — Ponudbe pod „G. 4610“
če možno v nemškem jeziku na upr.
»Slovenskega Naroda«.

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje
vedno in v vsaki množini ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah trg. firma

J. Kušlan, Kranj, Gorenj.**Povečane slike**

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnatih portrete na platno

izvršuje umetniško po vsaki foto-

grafiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod

v Ljubljani, Koroška ul. 34 a.

Klara Moskovič roj. Leitner

c. kr. stotnik Feliks Moskovič

poročena.

Varaždin Inomost-Ljubljana

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

4644

Spreten**krojaški pomočnik**

se sprejme takoj. Hrana in stanova-
vanje lahko v hiši. Vilijem Plundner,
Kranj št. 128. 4537

Stalne DELAVCE

išče „BALKAN“. Plača po dogovoru.
— Zglasiti se je v pisarni Dunajske
cesta št. 33. 4560

Izvrstna pianistinja,

absolutna konservatorija z državnim
izpitom z odliko, daje poduk v klavirju
po dunajski metodi. Naslov se
poizve pri upr. »Slov. Nar.« — 4579

Sprejme se brzojavne službe večša**poštna pomočnica****ali pomočnik.**

Hrana kakor sploh vsa oskrba v hiši.
— Cenjene ponudbe na upravnistvo
»Slov. Naroda« pod št. 319/4661.

Električna razsvetljava

Komur je na razpolago vodna sila, si
lahko napravi električno razsvetljavo
za 2 ali 3 hiše (2 konjski sil), ker
prodaja električno napravo, obsto-
ječo iz dinamostroja 110 V. 8 Am.,
popolnoma novega iz leta 1914. z raven
spadajočim regulatorjem ter kompletno
preklopalno ploščo z Volt in
Amper merilnim instrumentom, z 2 m
dolgo transmisijo ter krožnim mazal-
nikom (Ringschmierler). Kdo, pove
upravnistvo »Sloven. Naroda«. — 4668

Več raznašalk

»Slovenskega Naroda“
se sprejme takoj

Oglasiti se je v

Narodni tiskarni.

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

4668

Kupim vazo množino**smrekovih in bukavih blodov**

ter tudi plijen (žagan) les. Ponudbe z
navedbo cene i. c. nakladalna postaja
na: Jos. Samra, parna žaga v Ilir-
ski Bistrici. 4598

Stenografa in strojepisca

event. stenografinjo in strojepisko
išče odvetniška pisarna v Ljub-
ljani. — Pogoj sprejema perfektno
znanje stenografije in strojepisa. —
Plača po dogovoru. Pismene ponudbe
na administracijo »Slov. Naroda« pod
geslo „Nužno 4574“.

ŠTEDILNIK

dobro ohranjen, vzidan, z le-
pimi belimi pečnicami (iz
prave češke gline) se prodaja
radi prezidave. — Kje, pove
upravnistvo »Slov. Naroda«.

Uradnik išče**STANOVANJE**

s kuhinjo, 2—3 sobami, v mestu ali
v bližini mesta od avgusta ali sep-
tembra dalje. Ponudbe pod „Stano-
vanje“ na poštni predal št. 2,
Ljubljana. 3415

V večjo trgovino na deželi**se sprejme izurjena****KONTORISTINJA**

večša knjigovodstva in ki ima veselje
do trgovine. Ozira se samo na prvo-
vrstno mesto. Nastop lahko takoj proti
dobri plači in celi oskrbi v hiši. Po-
nudbe na upr. »Sloven. Naroda« pod
„št. 382.161.4548“.

Bukovo oglje

se dobi pri trvdki 4580

Fran Guštin v Metliki.

Oddajajo se samo cele vreče.

Cena za klgr oglja je

K 150.

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

4580

Kupim dobro ohranjene**vinske sode**

iz hrastovega lesa. — Ponudbe na
naslov Ljubljana, poštni predal 145

Naprodaj je,

eventualno se zamenja za tivila več
100 kg črne pločevine

večvrstne debelosti. — Naslov pove
upravnistvo »Sloven. Naroda«. — 4617

Prodaj več hekto**KISA.**

Cena po dogovoru. Fran Potonik,
posesnik in gostilničar v Drevišani,
pošta Pilberk, Koroško. 4522

Takoj sprejememo v delo**30 čevljarskih pomočnikov**

med njimi tudi prikojevalce (Zuschnei-
der) s plačo od 25 do 30 kron na dan;
nadalje iščemo štoparice, ki jih pla-
čamo 18 do 20 kron na dan. Skrbimo
sami, da delavci (tudi mali mojstri)
dobre hrano in stanovanje po kar naj-
nižji ceni. Plačamo potni trošek v Za-
greb in nazaj,